

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРАВА, ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Міжнародного гуманітарного університету

ректор Громовенко К.В.

(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 2020 року

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття освітнього ступеня «Магістр»
на основі здобутого диплома бакалавра, магістра або спеціаліста

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування _____ (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність _____ (шифр та назва спеціальності)
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність _____ (назва освітньої програми)

Схвалено на засіданні кафедри
економіки і міжнародних економічних відносин
протокол № «8» від «12» лютого 2020 р.

Схвалено на засіданні Вченої ради
Міжнародного гуманітарного університету
протокол № «4» від «14» лютого 2020 р.

Одеса - 2020

Програма додаткового фахового вступного випробування для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Розробник:

Завідувач кафедри економіки і міжнародних економічних відносин,
д.е.н., професор Головченко О.М.

Завідувач кафедри
економіки і міжнародних економічних відносин,
д.е.н., професор

(підпис)

Головченко О.М.
(прізвище та ініціали)

Схвалено на засіданні кафедри економіки і міжнародних економічних відносин, протокол № «8» від «12» лютого 2020 р.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ НА ДОДАТКОВОМУ ФАХОВОМУ ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ.....	15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового фахового вступного випробування для вступників на основі здобутого освітнього рівня «бакалавр», або вищого за нього ступеню вищої освіти для вступу на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спрямована на підготовку фахівців з організації та моделювання власного бізнесу, створення та розвитку стартапів, ведення ефективної підприємницької діяльності в різних сферах економіки, зокрема в торгівлі та біржовій діяльності з використанням традиційних та новітніх методів (інтернет-трейдинг, електронна комерція та ін.) та набуттям практичних навичок роботи на платформах фондових, валютних і товарних бірж. Студенти вивчають комплекс дисциплін з питань організації та управління бізнесом, торговельної та комерційної діяльності. Випускники отримують теоретичні знання та практичні навички організації та ефективного провадження власної справи і бізнес-проектів.

Об'єкти вивчення: діяльність з організації та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.

Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Теоретичний зміст предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур.

Методи, методики та технології: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур. Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Випускники освітньо-професійної програми – конкурентоспроможні фахівці у багатьох сферах, адже дана спеціальність має широкий спектр застосування: від матеріального виробництва – до сфери послуг, від приватного бізнесу – до транснаціональних корпорацій.

Перелік компетентностей, що формуються у результаті навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність працювати в команді.

Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Здатність діяти відповідально та свідомо.

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності

Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.

19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Зміст дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика підприємницької діяльності.

Поняття підприємництва як сучасної форми господарювання. Головні функції сфери підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Об'єкти підприємницької діяльності. Ознаки та принципи здійснення підприємницької діяльності. Форми, типи і моделі підприємницької діяльності. Роль і значення підприємництва в економічному розвитку країни. Основні тенденції розвитку підприємництва в Україні. Великий, середній та малий бізнес.

Тема 2. Типологія підприємництва.

Підприємництво як форма ініціативної діяльності здійснюється у двох основних видах: виробничої діяльності і виконання посередницької функції. Класифікаційні ознаки видів підприємництва. Загальна типологія підприємницької діяльності у сфері виробництва: традиційна (класична) підприємницька діяльність; інноваційна підприємницька діяльність; традиційне (класичне) підприємництво з частковою інновацією. Комерційне підприємництво, зміст та його категорії суб'єктів. Фінансове підприємництво та його форми. Суб'єкти підприємництва фінансового спрямування: банки; інвестиційні компанії та інвестиційні фонди, фондові біржі.

Тема 3. Технологія створення (заснування) підприємства (власної справи).

Технологія підприємницької діяльності. Принципи створення власної справи. Проблеми та методи пошуку підприємницької ідеї. Типові помилки підприємців при заснуванні власної справи. Законодавча база України для заснування нових підприємств. Обґрунтування та формування цілей підприємництва. Засновницькі документи (статут, установчий договір) та їх підготовка, вимоги до змісту документів про заснування. Створення нових підприємств у перехідний період ринкової економіки. Державна реєстрація підприємства. Порядок і умови реєстрації нового підприємства, система реєстрації новоствореного підприємства. Документи, які потрібно подавати в місцеву держадміністрацію про створення нового підприємства. Ліцензування підприємницької діяльності. Основні види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню в Україні. Шляхи припинення підприємницької діяльності.

Тема 4. Формування підприємницького капіталу.

Елементний склад підприємницького капіталу. Поділ підприємницького капіталу за економічним призначенням (основний капітал, оборотний капітал). Загальний порядок формування підприємницького капіталу. Схема і алгоритм розрахунку необхідної величини підприємницького капіталу. Можливі варіанти дій стосовно формування окремих елементів підприємницького капіталу. Особливості формування підприємницького капіталу в перехідний період. Зміст концепції механізму прихованих партнерських зв'язків. Способи формування підприємницького капіталу.

Тема 5. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки у підприємстві.

Підприємницькі договори (контракти, угоди). Умови дійсності договору. Типова схема основних партнерських зв'язків підприємця. Структуризація і порядок укладання договорів. Класифікація підприємницьких договорів за сферами діяльності. Формування умов договору підприємцем. Типовий зміст. Специфічні загальні умови договору. Формування можливих конкурентних умов договору. Договори за державним замовленням. Партнерські зв'язки: сутність та організаційно-правова форма.

Тема 6. Підприємницький успіх і культура бізнесу.

Підприємець як визначальна особистість у бізнесі. Найбільш важливі ділові якості особистості підприємця. Особиста мета підприємця. Характеристика культури бізнесу (етика підприємництва; культура підприємництва). Правила поведінки підприємця.

Передумови виховання високої культури підприємництва. "Заповіді" підприємця. Етика спілкування (телефонні розмови і службове листування). Основні правила при телефонному спілкуванні. Основні канони службового листування. Етикет привітання, представлення, прийомів та переговорів. Основні норми кодексу поведінки. Сучасні вимоги щодо ведення переговорів. Тактика переговорів.

Тема 7. Аналітична оцінка ефективності підприємницької діяльності.

Основні етапи проведення комплексного економічного аналізу результатів діяльності підприємства. Економічна ефективність виробничого підприємства та типовий взаємозв'язок між його складовими. Оцінка ефективності виробничо-господарської діяльності, ціле оцінні показники бізнесу. Показники використання ресурсів. Ефективність бізнесово-фінансової діяльності підприємства: показники прибутковості, показники ліквідності та платоспроможності показники стійкості, показники стану акціонерного капіталу. Оцінка фінансової, діяльності поза виробничих підприємницьких структур. Розрахунки прибутку та інтегрального економічного ефекту. Джерела інформації для оцінювання результатів підприємницької діяльності.

Тема 8. Шляхи підвищення ефективності підприємництва.

Резерви і фактори підвищення економічної ефективності виробництва. Напрями підвищення показників виробничо-господарської підприємницької діяльності (організаційних, технологічних, ресурсних). Основні методи і форми активізації і вдосконалення підприємництва. Адаптація систем управління до вимог ринку. Основні напрямки інноваційно-інвестиційної діяльності фірми. Конкурентоспроможність продукції та шляхи її забезпечення.

Перелік питань, що виносяться на випробування

1. Принципи здійснення, ознаки та форми підприємницької діяльності.
2. Соціально-економічна роль і значення підприємництва у структурі ринкової економіки.
3. Основні типи та сфери підприємницької діяльності.
4. Організація договірних взаємовідносин у підприємстві.
5. Поняття та складові підприємницького успіху.
6. Професійна культура та ділова етика підприємця
7. Сучасні напрямки інноваційної діяльності.
8. Конкурентоспроможність продукції та шляхи її забезпечення.
9. Оптимізація поточних витрат підприємств.
10. Технологія заснування власної справи.
11. Засновницькі документи та їх підготовка.
12. Сутність і складові елементи підприємницького капіталу.
13. Основні методологічні принципи побудови показників ефективності підприємництва.
14. Основні методологічні засади побудови комплексної оцінки результатів різних видів підприємницької діяльності.
15. Оцінка ефективності виробничо-господарської діяльності.
16. Оцінка ефективності бізнесово-фінансової діяльності.
17. Оцінка ефективності діяльності поза виробничих підприємницьких структур.
18. Розрахунки прибутку та інтегрального економічного ефекту

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Варналій З.С. Основи підприємництва: навч. посібн. Київ: Знання-Прес, 2006. 329с.
3. Виноградська А.М. Основи підприємництва: навч. посібн. Київ: Кондор, 2008. 544с.
4. Донец Л.І., Романенко Н.Г. Основи підприємництва: навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 320 с.
5. Економіка виробничого підприємництва: навч. посібн. / за ред. Й.М. Петровича. Київ: Т-во «Знання», КОО, 2001. 405 с.
6. Іванюта С.М., Іванюта В.Ф. Підприємництво та бізнес культура: навч. посібн. Київ: Центр убової літератури, 2007. 288 с.
7. Колот В.М., Щербина О.В. Підприємництво: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2004 160 с.
8. Кучеренко В. Р., Добрава Н. В., Квач Я. П., Осіпова М. М. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): навч. посіб. / За ред. В. Р. Кучеренка. - Київ: Центр учбової літератури, 2010. 176 с.

Допоміжна

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV: Редакція від 19.01.2012.
2. Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД) ДК 009:2005, ДК 009:2010.
3. Податковий кодекс України від 08.01.2016 № 2755-УІ.
4. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-УІ.
5. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-ХІІ.
6. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000 № 1775-ІІІ.
7. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-ІV.
8. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-ІV.
9. Акіліна О.В., Пасічник В.Г. Основи підприємництва навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 176 с.
10. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики Київ: Знання, 2001. 277 с.
11. Верба В.А., Решетняк Т.І. Організація консалтингової діяльності. Київ: КНЕУ, 2000. 244 с.
12. Зянько В.В. Інноваційне підприємництво в Україні: Проблем становлення та розвитку Вінниця: УШВЕРСУМ, 2005. 262 с.
16. Ярошевич Н.Б., Колісник М.К. Підприємництво і менеджмент: Навчальний посібник. - Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2007. 292с.

БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Зміст дисципліни

Сучасний етап розвитку України характеризується активним формуванням інфраструктури ринку. В складі цієї інфраструктури одне з основних місць належить біржам: товарним, фондовим, валютним та іншим. Найбільш масовий розвиток одержали товарні біржі, які являють собою організований товарний ринок, в межах якого відповідно до встановлених правил здійснюються угоди купівлі-продажу певних видів товарів.

Дисципліна «Біржова діяльність» націлена на формування комплексу теоретичних знань і практичних вмінь, навичок щодо управління біржовими контрактами, організувати активну діяльність з максимально можливою ефективністю в усіх галузях і сферах народногосподарського комплексу, пов'язаних з біржовою діяльністю на основі координації і економії витрат руху МТР в часі і просторі; широко використовувати

вітчизняний і зарубіжний досвід управління біржовими контрактами. Основними завданнями вивчення, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни є: ознайомити студентів з теоретичними засадами управління біржею; допомогти оволодіти понятійними апаратом у сфері біржової торгівлі; оволодіти методикою (технологією) управління біржовими контрактами; сформувати практичні навички студентів для прийняття і оцінки управлінських рішень у сфері біржової діяльності; оволодіти основами функціонування біржі.

Тема 1. Поняття та функції біржі

Основні поняття та визначення біржі. Функції бірж. Функції, права й обов'язки товарної біржі. Ринкові характеристики та відмінні особливості біржової торгівлі. Види та механізми діяльності бірж. Виникнення та етапи еволюції біржової торгівлі. Регулювання біржової діяльності

Тема 2. Біржа як організатор торгівлі на ринку

Поняття біржі та історія її виникнення. Роль і функції біржі в ринковій економіці. Класифікація бірж. Організація біржової інфраструктури.

Тема 3. Організаційна структура та управління біржею

Засновники та члени бірж, їх функції, права та обов'язки. Структура управління біржею та її органи. Економічні відносини бірж з клієнтами.

Тема 4. Правила біржових торгів та технологія їх проведення

Правила біржової торгівлі та специфіка їх дотримання. Організація торговельного процесу в біржовій операційній залі. Порядок виставлення товарів на торги та їх зняття. Особливості біржової мови жестів та жаргону

Тема 5. Біржовий товар.

Поняття та склад біржового товару. Характеристика біржового товару товарних бірж. Цінні папери та валюта – біржові товари фондового та валютного ринків

Тема 6. Біржові угоди

Угоди з біржовим товаром. Характеристика угод на товарній біржі. Види і порядок укладання угод на валютній і фондовій біржах

Тема 7. Брокерське посередництво на біржовому ринку

Характеристика суб'єктів біржового посередництва. Роль, значення та функції брокерської служби на біржі. Організаційна структура брокерських фірм. Взаємовідносини біржових посередників з клієнтами. Винагороди за брокерську діяльність та ефективність її здійснення.

Тема 8. Біржове котирування цін

Роль та види цін у формуванні кон'юнктури ринку. Правила і методика біржового котирування цін. Формування біржових цін на основі попиту і пропозиції. 8.4. Біржова цінова стратегія. Роль моніторингу у прогнозуванні біржової кон'юнктури ринку.

Тема 9. Ф'ючерсний ринок та його особливості

Становлення ф'ючерсної торгівлі у біржових центрах світу. Ринок ф'ючерсних контрактів та його специфіка. Хеджування угод на біржовому ринку. Спекуляція на біржових торгах. Фінансові розрахунки ф'ючерсної торгівлі

Тема 10. Кліринг та розрахунки за біржовими угодами.

Сутність і функції клірингу та розрахунків. Особливості клірингу та розрахунків на ринках цінних паперів та ф'ючерсних ринках. Основні види ризику під час використання розрахунково-клірингових систем. Напрями розвитку систем клірингу та розрахунків

Перелік питань, що виносяться на випробування

1. Біржа як організатор торгівлі на ринку
2. Класифікація бірж.
3. Організація біржової інфраструктури.
4. Правила біржової торгівлі та специфіка їх дотримання.
5. Порядок виставлення товарів на торги та їх зняття.
6. Поняття та склад біржового товару.
7. Характеристика біржового товару товарних бірж.
8. Цінні папери та валюта – біржові товари фондового та валютного ринків
9. Характеристика угод на товарній біржі. Види і порядок укладання угод на валютній і фондовій біржах
10. Характеристика суб'єктів біржового посередництва.
11. Організаційна структура брокерських фірм.
12. Роль та види цін у формуванні кон'юнктури ринку.
13. Формування біржових цін на основі попиту і пропозиції.
14. Біржова цінова стратегія.
15. Ринок ф'ючерсних контрактів та його специфіка.
16. Хеджування угод на біржовому ринку.
17. Спекуляція на біржових торгах. Фінансові розрахунки ф'ючерсної торгівлі
18. Сутність і функції клірингу .

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Про цінні папери і фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. - № 3480-IV.
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р., № 2121-III .Уряд. кур'єр від 17 січня 2001 року.
3. Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні: Закон України від 10 грудня 1997 р. № 710/97-ВР. Відомості ВРУ № 15. - 1997 р. - С. 67.
4. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР. Закони України: В 12 т. - Т. 11. - С. 177-188.
5. Закон України "Про товарну біржу".ВВРУ. -1992. -№10. -С.139.
6. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р., № 1576-ХП // Закони України: В 12 т. - Т. 2. - С. 189-212.
- 7.Бевз О.П. Економіко-організаційні основи біржової торгівлі. Ч.1 Київ: КНТЕУ, 2005. 216 с.
- 8.Бевз О.П. Економіко-організаційні основи біржової торгівлі. Ч.2. Київ: КНТЕУ, 2005. - 154 с.
9. Біржова діяльність: навч. посіб. / Коршунов В.С., Афонченкова Т.М., Головченко О.М., Шарапатюк Д.А.; за заг. ред. О.М.Головченко. Одеса: Видавець Буваєс Вадим Вікторович, 2017. 254 с.
- 10.Пепа Т. В., Пішеніна Т. І., Лавринович В. В. Біржова діяльність : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2016. 540 с.

11. Ринок цінних паперів: навч. посіб. Афонченкова Т.М., Головченко О.М., Коршунов В.С., Шарапатюк Д.А.; за заг. ред. О.М.Головченко. Одеса: Видавець Буваєв Вадим Вікторович, 2016. 168 с.

Допоміжна

1. Бобкова А.Г. Біржове право: Навчальний посібник Київ: Центр навчальної літератури 2005. 200 с.

2. Мендрул О.Г. Фондовий ринок: Операції з цінними паперами: навч. посібник. Вид. 2-ге, доповн. і перероб. Київ: КНЕУ, 2000. 156 с.

3. Мозговий О.М. Фондовий ринок: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2001. 348 с.

4. Сотник І., Таранюк Л. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Київ: Університетська книга, 2018. 572 с.

5. Хрущ Н., Іжевський П., Безвух С. Біржова діяльність. Київ: Кондор, 2017. 348 с.

ЕКОНОМІКА ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Зміст дисципліни

Торгівля є однією із основних галузей економіки, оскільки вона забезпечує обіг товарів, їх рух зі сфери виробництва у сферу споживання, тобто це вид підприємницької діяльності, пов'язаний з купівлею/продажем товарів і наданням послуг. Економіка торгівельних підприємств – це стан упорядкованості та взаємоузгодженості структурних елементів торгівлі та організаційних зв'язків, які виникають у процесі доведення товарів від виробника до споживача. Нині все більшого значення набуває розвиток роздрібно-торговельної мережі, в основі якої лежить торговельне підприємство, як однієї із форм задоволення кінцевих потреб споживачів та забезпечення безперервності процесу суспільного відтворення. Основою успішного довгострокового функціонування підприємств є орієнтація на зростання їх вартості у відповідності з якісними вимогами ринкового середовища.

Мета вивчення дисципліни “ Економіка торгівельних підприємств ” – надання знань про закономірності, принципи і особливості економіки торговельного підприємства. Завдання вивчення дисципліни: - вивчення новітніх методів і засобів планування роздрібного товарообороту; - формування цінової політики підприємства; - планування формування і розподілу прибутку тощо; - проведення оцінки ефективності функціонування торговельного підприємства.

Об'єктом навчальної дисципліни «Економіка торгівельних підприємств» є торговельно-економічні процеси торговельного підприємства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність методів та прийомів оцінювання стану та можливостей ефективної діяльності торговельного підприємства для формування високого рівня його конкурентоспроможності з метою завоювання міцних позицій на ринку.

Тема 1. Торговельне підприємство в системі ринкових відносин

Поняття про торговельне підприємство. Класифікація торговельних підприємств. Роздрібна торговельна мережа. Типи роздрібно-торговельної мережі. Класифікація магазинів. Типізація та спеціалізація магазинів. Принципи розміщення роздрібно-торговельної мережі. Показники розвитку роздрібно-торгівлі

Тема 2. Організація торговельно-технологічного процесу торговельного підприємства

Зміст торговельно-технологічного процесу в магазині і принципи його організації. Класифікація торгових приміщень, основні вимоги до їх облаштування. Поняття та зміст культури торгівлі. Методи продажу товарів. Вимоги до облаштування та планування торговельного залу магазину. Формування асортименту товарів у магазині. Класифікація торговельних послуг.

Тема 3. Управління товарооборотом торговельного підприємства

Сутність товарообороту підприємство торгівлі. Класифікація товарообороту підприємств торгівлі. Фактори, що визначають товарооборот підприємство торгівлі. Обсяг та структура товарообороту. Планування товарообороту торговельного підприємства

Тема 4. Управління товарними запасами торговельного підприємства

Суть та склад товарних запасів торговельного підприємства. Показники, що характеризують стан товарних запасів торговельного підприємства. фактори, що визначають розмір та швидкість обороту товарних запасів. Методика аналіз товарних запасів. Регулювання та контроль за товарними запасами

Тема 5. Ресурси підприємств торгівлі

Основні фонди торговельного підприємства та підвищення ефективності їх використання. Трудові ресурси торговельного підприємства

Тема 6. Доходи та витрати підприємств торгівлі

Склад та джерела утворення доходів торговельного підприємства. Чинники, що визначають розмір доходу торговельного підприємства. Поточні витрати торговельного підприємства. Валові витрати торговельного підприємства. Витрати обігу торговельного підприємства

Тема 7. Прибуток та рентабельність торговельного підприємства

Економічна природа та джерела утворення прибутку торговельного підприємства. Рентабельність торговельного підприємства та її види. Стратегія управління прибутком торговельного підприємства. Методика аналізу прибутку торговельного підприємства. Розподіл та використання прибутку

Тема 8. Інвестиційна діяльність торговельного підприємства

Сутність інвестиційної діяльності торговельного підприємства, форми здійснення та джерела фінансування. Інвестиційна політика торговельного підприємства. Бізнес план проект реальних інвестицій

Перелік питань, що виносяться на фахове випробування

1. Сутність, поняття та види підприємств торгівлі.
2. Сутність, зміст і стан матеріально-технічної бази торгівлі України.
3. Роздрібна торговельна мережа, її значення, основні функції.
4. Спеціалізація магазинів, її сутність, значення та форми.
5. Типізація магазинів: сутність, значення та напрями розвитку в умовах переходу до ринку.
6. Основні показники, що характеризують розвиток та ефективність використання торговельної мережі.
7. Культура торгівлі та її складові компоненти. Шляхи підвищення культури торгівлі.
8. Форми роздрібного продажу товарів, їх стан і розвиток в Україні.

9. Послуги, що надаються покупцям, їх класифікація і розвиток у ринкових умовах.
10. Основні напрями науково-технічного прогресу в торгівлі.
11. Сутність товарообороту підприємства торгівлі.
12. Суть та склад товарних запасів торговельного підприємства.
13. Основні фонди торговельного підприємства та підвищення ефективності їх використання.
14. Трудові ресурси торговельного підприємства.
15. Склад та джерела утворення доходів торговельного підприємства.
16. Витрати торговельного підприємства.
17. Економічна природа та джерела утворення прибутку торговельного підприємства.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М та ін. Організація торгівлі: підручник; 2-ге вид., перероб. та доп; за редакцією В.В.Апопія. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 616с.
2. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. Київ : Кондор, 2016. – 378 с.
3. Герасимчук З.В., Ковальська Л.Л., Вахович І.М. Організація та технологія торгівлі: Навчальний посібник. Луцьк: Надстиря, 2005. 324 с.
4. Мазаракі А.А. та ін. Економіка торговельного підприємства. Підручник для вузів./ під ред. проф. Н.М.Ушакової. Київ : Хрещатик, 1999. 800 с.
5. Марцин В.С. Економіка торгівлі: Підручник. – К.: Знання, 2008. – 603 с.
6. Чорна М.В, Кушнір Т.Б., Михайлова О.В. Економіка торгівлі: навчально-методичний посібник. – Харків : ХДУХТ, 2015. – с. 221.

Додаткова

1. Поліщук М.П., Михайленко П.П. Основи підприємницької діяльності. Житомир: ЖІТІ, 2000. 172 с.
2. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства : підручник. – Тернопіль: Економічна думка. 2006. 390 с.
3. Семикіна М.В., Скібіцька О.В. Фінансовий менеджмент у торгово-посередницькій діяльності: практикум. Кіровоград: Поліум, 2001. 200 с.
4. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства.: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2003, 432 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ НА ДОДАТКОВОМУ ФАХОВОМУ ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ

При оцінюванні знань вступника на фаховому вступному випробуванні до бакалаврату зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» враховуються його письмова відповідь на тестове завдання. Час ознайомлення з тестовим завданням та відповідями на нього обмежений 120 хвилинами. Тестове завдання складається з 25 тестових питань українською мовою. На кожне з питань в тестовому завданні є чотири відповіді, одна з яких є вірною.

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем магістра:

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: повною мірою засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

До участі в конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті